

La UE vol apropar-se als seus veïns

12/2009 - Dret.

La política de la Unió Europea cap als seus veïns orientals i meridionals s'ha reforçat notablement en els darrers anys, en particular des de la posada en marxa de l'anomenada Política Europea de Veïnatge, el 2004. En paral·lel a això, hi ha hagut un increment molt notable de l'interès acadèmic per aquesta dimensió de la política exterior europea. Un bon exemple d'això és l'special issue del *Journal of European Public Policy* en el que s'inscriu aquest article, i la proliferació de seminaris dedicats al tema o interessats en aportacions al respecte (versions prèvies d'aquest text, o de parts d'aquest text, es van presentar a les ECPR Joint Sessions celebrades a Rennes, França, l'abril de 2008 i a un seminari celebrat a Lucerna, Suïssa, el setembre de 2008).

La literatura sobre les relacions entre la UE y el seu espai geogràfic més proper ha assumit normalment que l'objectiu principal de la Unió és externalitzar el seu cabal normatiu. En altres paraules, afavorir l'adopció de normes i regles de la UE per part dels veïns, en camps tant diversos com el mercat interior, els assumptes de justícia i interior, el medi ambient, el bon govern i la política exterior i de seguretat, per citar alguns exemples. Aquesta perspectiva dibuixa una xarxa de relacions amb un únic centre (la UE) i una única font de normes (la UE una altra vegada), en la que els països veïns actuen únicament com a receptors passius.

Més enllà de les seves implicacions normatives, aquesta versió de les relacions entre la UE i els seus veïns és empíricament inexacte. La UE promou la convergència normativa amb els veïns no només sobre la base de normes de la pròpia UE, sinó també (i amb una freqüència similar) sobre la base de normes internacionals i de normes acordades de forma bilateral amb cadascun dels països veïns. La Unió és doncs una productora de normes per a la seva perifèria, però també una co-productora, una receptora i una transmissora. Aquest és un dels arguments principals del projecte de recerca EUPROX (Coordinació, integració i europeïtzació a la proximitat de la Unió Europea -Mediterrani i Europa Oriental-), desenvolupat des de l'any 2006 per l'Observatori de Política Exterior Europea.

Més concretament, l'article revisa, per començar, quines normes ha volgut promoure la UE en el camp de la política exterior i de seguretat (la variable dependent), un assumpte relativament poc estudiat de les relacions de veïnatge. En segon lloc, l'article parteix del poder negociador de la UE i de la legitimitat de les normes (les variables independents) per entendre els motius pels quals la UE s'inclina per promoure en situacions diverses normes d'origen divers. Amb l'objectiu de traçar els processos que vinculen unes variables amb unes altres, s'han escollit tres assumptes específics (el control d'exportacions de bens i serveis de doble ús, la gestió de crisis i el diàleg en política exterior) i quatre estats veïns (Geòrgia, Rússia, el Marroc i Ucraïna), elaborant així un total de 12 estudis de cas.

Esther Barbé, Oriol Costa, Anna Herranz, Michal Natorski

Departament de Dret Públic i de Ciències Historicojurídiques

"Which rules shape EU external governance? Patterns of rule selection in foreign and security policies". Esther Barbé; Oriol Costa; Anna Herranz Surrallés; Michal Naturski *Journal of European Public Policy*, Volume 16, Issue 6 September 2009, p. 834-852.